

Анализ на резултатите от прилаганата **мониторингова система**

в обхвата на ТП”ДЛС-Мазалат” за 2022 година

Анализа съдържа резултатите от проведения мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойност на територията, предоставена за управление на ТП”ДЛС-Мазалат”. Проучването е извършено за периода от месец януари до месец декември на 2022 год., съгласно утвърдената и въведена в стопанството система за провеждане на мониторинг, като се осъществяват постоянни дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка и съхранение на данни за неговото състояние. Съдържа информация за собствеността на горите и промени в начина на ползване или функционалните им категории, ползвания от горите, изменение на околната среда в следствие на биотични, абиотични и антропогенни фактори, наличие и промяна на горите с висока консервационна стойност и техния мониторинг, социално-икономически аспекти-промени в обществото и отношението им спрямо горските ресурси и дейности, резултатите от проведените срещи с представители на местните общности и в заключение анализ на резултатите от проведения мониторинг.

Изброените по-горе аспекти са подробно разработени и представени в настоящият анализ.

I. Собственост на горите и промени в начина на ползване или функционалните категории на горите.

Общата площ на ТП”ДЛС-Мазалат” възлиза на 29585.4 ха.

Разпределението на площта на ТП”ДЛС-Мазалат” по видове собственост е, както следва

- ✚ Държавна собственост – 28674,7 ха.
- ✚ Общинска собственост- 459,5 ха.
- ✚ Собственост – 2.8 ха.
- ✚ Временно стопанисвана от общината – 2,5 ха.
- ✚ Частна собственост физически лица – 389,1 ха.
- ✚ Частна собственост юридически лица – 57,1 ха.

II. Ползване от горите по дейности

Извършените ползвания и горскостопански дейности през 2021 год. на територията на ТП"ДЛС Мазалат" са в следните основни направления :

1. Лесокултурни дейности :

- ✚ Залесяване на култури – 36 дка ;
- ✚ Отглеждане на култури – 160 дка ;
- ✚ Почвоподготовка- 36 дка;
- ✚ /Шишаркосъбиране/-500кг
- ✚ Попълване на култури – 120 дка;

Маркирани са 71644 куб.м. стояща дървесина, като за всяко насаждение се попълва проверовъчен лист за предварителна оценка на въздействието върху околната среда, идентифицират се важните елементи и се дефинират мерките за опазването им при маркиране. Формулярите се съхраняват в досиетата на насажденията.

2. Добита и реализирана дървесина :

Общо дърводобива на територията на стопанството възлиза на 47 888 куб.м, от различни категории и сортименти.

Изпълнението на заложените натурални показатели е в размер на 68% спрямо предвидения разчет за 2022 год. Няма превишаване на средно годишното ползване на дървесина . Добива и реализация на дървесина за промишлеността се осъществява след провеждане на процедури, както и по реда чл.27 от Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти и при спазване на действащата нормативна база, след което са сключени договори за добив, покупко-продажба на прогнозни количества или стояща дървесина на корен , както и чрез продажба по ценоразпис на дървесина налична на временен склад.

Дърводобивните фирми са запознати с нормативната уредба , както и с изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Наясно са със задължението им за осигуряване на лични предпазни средства на работниците и необходимото оборудване на техниката.

3. Ползване на недървесни горски продукти :

На територията на стопанството в горски територии- държавна собственост има два възникнали пожари .

III. Изменение на околната среда в следствие на биотични , абиотични и антропогенни фактори

Видно от съставените 26 броя сигнални листове , съгласно Наредба № 12/2011 год. за защита на горските територии от болести, вредители и други повреди най-значими са повредите нанесени от абиотични и биотични фактори. В резултат от извършените лесопатологични обследвания, постъпилите регистрирани сигнални листове за здравословното състояние на горите се установи следното:

Абиотични фактори

Биотични фактори

След приключване на проведените горскостопански дейности - изведени сечи през

2022 год. са изготвени оценки за всяко насаждение , относно въздействие на сечта върху ключови елементи на околната среда , съседни имоти или инфраструктурата.

В заключение може да се обобщи следното :

- ✚ Повреди нанесени върху подрастта в насажденията не са установени ;
- ✚ Повреди нанесени върху оставащия дървостой над допустимите норми не са констатирани ;
- ✚ Създадени условия за активиране на почвената ерозия няма , в случаите когато остава съмнение за последващо възникване се вземат превантивни предпазни мерки ;
- ✚ В насажденията, където са извеждани сечи има наличие на стояща и лежаща мъртва дървесина ;
- ✚ Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие – при установяване на елементи на биологичното разнообразие в насажденията, същите се описват и се отбелязват мерките , които се вземат за опазването им ;
- ✚ Водни ресурси в насаждението или в близост до него – при наличие на такива в листа за предварителна идентификация на ключовите елементи същите се описват, както и мерките за тяхното опазване ;
- ✚ Въздействие върху съседни насаждения не се допускат ;
- ✚ Въздействия върху съседни имоти и инфраструктурата – в случаите на установени неблагоприятни въздействия основно върху пътната инфраструктура при движение на превозните средства се предприемат своевременни действия по навременното им отстраняване ;

Извършват се постоянни дългосрочни наблюдения на горите с висока консервационна стойност, съпроводени със събиране, обработка и съхранение на данни за състоянието и промяната им.

През 2022год. са разработени и попълнени следните формуляри за мониторингови наблюдения :

2. На биологичното разнообразие и ВКС 1.2. и 1.3 – животни /застрашени, ендемични и с критични концентрации/ :

- ✚ **Кафява мечка (*Ursus arctos*)** – наблюдавани са следи от един екземпляр в отдели 238 е, 263 б, 685 а, г, в.
- ✚ **Черен щъркел (*Ciconia nigra* L.)** – наблюдаван в района на стопанството 4 броя (мъжки женски) в отдели 188 а, 187 б, 186 а, 168 ж. Също така и по цялото протеже на язовир Копринка.
- ✚ **Горски бекас (*Scolopax rusticola* L.)** – На територията на ДЛС Мазалат е регистриран през гнездовия период
- ✚ **Черен кълвач (*Dryocopus martius*)** – наблюдавани са единични екземпляр, но не е установено мястото на гнезденето. Подотделите , в които е констатирано присъствието му е регистрирано в гори във фаза на старост.
- ✚ **Благороден елен** – Обитава всички горски комплекси, като предпочита по изредените широколистни и смесени гори с повече тревна растителност и подраст. Установен на много места из цялото ДЛС.
- ✚ **Горски бекас (*Scolopax rusticola*)** – наблюдаван в района на стопанството. Брой животни събиращи на място са четири броя млади птици и десет броя възрастни птици.
- ✚ **Гълъб хралупар (*Columba oenas*)** – наблюдаван в района на стопанството. Брой животни събиращи се на място пет млади птици десет възрастни в отделите 244 а, б, в, 248 г, 672 е, д, б.
- ✚ **Бухал (*Bubo Bubo*)** – наблюдаван в района на стопанството в полет, мъжки един брой и женски един брой.
- ✚ **Обикновен мишелов (*Buteo buteo*)** – наблюдаван в района на стопанството.
- ✚ **Дива котка (*Felix silvestris*)** – наблюдаван в района на стопанството един брой мъжки в отдел 601 с.

- **Вълк (*Canis lupus*)**-наблюдава се в района на стопанството.
- **Орел змияр (*Circaetus gallicus*)**-наблюдава се в района на стопанството.
- **Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)**- наблюдава се в района на стопанството.
- **Осояд (*Pernis apivorus*)**-наблюдава се в отдел 5 г, на територията на стопанството.
- **Скален орел (*Aquila chrysaetos*)**- наблюдава се в района на стопанството в отдел 70 б.
- **Сив кълвач(*Picus canis*)**-наблюдава се в района на стопанството.
- **Малък ястреб(*Accipiter nisus*)**-наблюдава се в отдел 68 б на територията на стопанството.

3.ВКС 3-горски екосистеми /редки,застрашени и изчезващи/:

G1.A4 Ravine and slope woodland-наблюдения са направени в подотдели 259 ж,259 з.Подотдел 259 ж е включен в гори във фаза на старост.Насаждението е в добро здравословно състояние.Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси.Насаждение 259 з е в задоволително състояние. Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси.

G1.63MedioEuropean neutrophile [Fagus] forests- Неутрофилните букови гори са най-разпространените в България букови гори-наблюдения са направени в подотдели 507 а,248 р,618 а е.Подотделите са включен в гори във фаза на старост.Насажденията са в добро здравословно състояние.Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси .Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси.-

G1.66MedioEuropean limestone [Fagus] forests-Ксеротермофилни гори, развиващи се върху варовити, често плитки почви от типовете лесивирани файоземи и рендзини- наблюдения са направени в подотдели 677 з,167 в.Подотдел 677 з и 167 а са в добро здравословно състояние.

G1.7C1 [Ostrya carpinifolia] woods-Съобщества с участие на воден габър,наблюдения се извършват в насаждения 690 г, 108 г, Насаждението е в добро здравословно състояние.Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси.

G1.7C4Thermophilous [Tilia] woods-Гори с ясно изразено доминиране на сребролистна липа (*Tiliatomentosa*), възникнали предимно вторично на мястото на дъбови гори-наблюдения се направени в 202 г,като насаждението е в добро състояние.

G1.69 Moesian [Fagus] forests-Чисти и смесени широколистни гори с основен едификатор обикновен бук-282 б,476 с,266 а--наблюдения са направени в подотдели 282 б,476 с,266 а.Насажденията са в добро здравословно състояние.Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси. Няма наличие на започнали сукцесионни и/или дегенеративни процеси.-

G1.111 Middle European (Salix alba) forest-Добро здравословно състояние без повреди от абиотични и биотични фактори. Има наличие на започнал естествен възобновителен процес.

Гори във фаза на старост (Old growth forests)-Горите във фаза на старост (ГФС), със своята специфична структура и функционалност, са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и таксономични групи.Представяват 10% от горските територии на ТП ДЛС Мазалат.Наблюдения са направени в 68 а,68 б, 68 ж-всички са в добро здравословно състояние.

V.Социално-икономически аспекти- промени в обществото и отношението им спряма горските ресурси и дейности.

Отношението на обществото към горските дейности и ресурси се промени след множеството нанесени щети върху горите в следствие на абиотичните и биотични фактори. Местното население, както и заинтересованите страни се запознаха с горските територии в обхвата на ТП"ДЛС-Мазалат" и разпределението им по видове собственост, най-често срещаните се дървесни, растителни и животински видове, начина на планиране и провеждане на мероприятията заложи в горскостопанския план, с основните цели и принципи свързани със сертифициране управлението на горите . Всичко това показва, че стопанисването от ТП"ДЛС Мазалат" на горските територии- държавна собственост, се осъществява по начин, който успешно съчетава екологичните , социалните и икономически ползи от горските ресурси.

VI.Срещи с представители на местните общности .

Осъществява се постоянна връзка с кметовете на населените места по въпроси свързани с дейностите осъществявани на територия на стопанството. Бяха разглеждани въпроси относно закупуване на дървесина от физически лица за собствени нужди за лична употреба , предимно на дърва за огрев. Кметствата периодично са уведомявани за местностите и обектите, в които се извършват дейности и се транспортира дървесина . През активния сезон за задоволяване на населението с дърва за огрев се провеждаха

VII.Анализ на резултатите от проведения мониторинг .

Анализирайки всички проучвания през годината, се констатира, че се извършва ежегоден мониторинг на биологичното разнообразие , прилагат се принципите на устойчиво използване на биологичните ресурси и опазването на биологичното разнообразие. Прилаганите лесовъдски дейности в горите с висока консервационна стойност благоприятстват за осигуряване на основните функции, като защитно-водоохранни , социално- хигиенни, противоерозионни , рекреационни и други. Основните насоки за подобряване на ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различните направления – екологични, социални и икономически . Трудности срещаме поради слабия интерес на заинтересованите страни, които са доста многобройни. Необходимо е по- голямо популяризиране на националния стандарт , както и ползите , ефективността и продуктивността от неговото прилагане. Колектива на ТП”ДЛС Мазалат ще продължава със своята полезна практика да популяризира чрез различни кампании, изяви и срещи с местното население и подрастващото поколение своята дейност свързана с устойчивото ползване на горите и тяхното управление.